

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ (TOD) HATAY-BELEN VE ARSUZ ORMAN YANGINLARI KONUSUNDA BASIN BİLDİRİSİ

“HATAY'DAKİ ORMAN YANGINLARINDAN DERS ÇIKARMALIYIZ”

Son günlerde Hatay'da aynı anda birden fazla noktada çıktığı anlaşılan orman yangınları haklı olarak kamuoyunun yoğun şekilde dikkatini çekmiş, büyük üzüntü ve tepkilere yol açmıştır. Bu arada yetki ve bilgi sahibi olmayan kişi ve kurumlar tarafından yapılan açıklamalar ile basın-yayın organlarında yer alan kimi gerçek dışı haberler, konu hakkında bilgi kirliliğinin oluşmasına neden olmuştur.

Derneğimiz hem ilgili kurum ve kuruluşlarla hem sahadaki meslektaşlarımızla ve hem de uzman akademisyenlerle temas halinde Hatay'daki orman yangınları ve yarattığı yıkımı yakından takip etmektedir. Yörede çalışan üyelerimizden aldığımız resmi olmayan ilk bilgilere göre sadece Hatay-Belen yangınında 1.000 hektara yakın orman alanı yandığı ifade edilmektedir. Bu yangın, orman örtüsünü olduğu kadar konut, fabrika, atölye gibi yapıları da etkilemiştir. Hatay'daki yangınlar konusunda edindiğimiz veriler ve orman yangınları ile ilgili genel bilgiler ışığında ulaştığımız sonuçlar ve değerlendirmeler özet olarak şu şekildedir;

- 1- Türkiye geçmişte olduğu gibi şimdi ve gelecekte de orman yangınları riskini en yakından hissedecek ülkeler arasındadır. Etkileri her geçen gün artmakta olan “İklim Krizi” ile birlikte bu risk oldukça artmış ve artmaya devam edecektir.
- 2- Bu nedenle ülke ormancılığının öncelikli konularından biri iklim değişikliğine adaptasyondur. Orman yangınlarını önleme ve söndürme sistemlerinin koşullara uygun hale getirilmesi bu adaptasyonun ve mücadelenin en önemli halkalarından biridir. Orman yangınlarını önlemek söndürmekten çok daha kolay olduğu gibi ekolojik ve ekonomik bir yöntemdir.
- 3- Yine iklim krizi nedeniyle yıl içerisinde yangın sezonu kavramı neredeyse anlamsız hale gelmiş ve orman yangınları yılın büyük bir kısmına yayılmıştır. Bu nedenle orman yangınlarına karşı alınan önlemler de tüm yıla yayılmalı, OGM kendi uçak ve helikopterler filosunu oluşturmalı, yangın müdahale ekiplerini tüm yıl boyunca hazır tutmalıdır.
- 4- Her yangın çıktığı yörenin sabit (Yükseklik, eğim, yerleşim yerlerine uzaklık vb.) ve değişken (Sıcaklık, nem, rüzgâr vb.) koşullarına göre değişik şekillerde seyretmektedir. Her yangının kendine özgü kıssası ve bu kıssadan çıkarılacak hissesi vardır. Hatay'da çıkan yangınlarda belirleyici olan koşul, yangınların yerleşim yerlerine oldukça yakın noktalarda baş göstermiş olmasıdır. Hatay yangını bir kez daha göstermiştir ki; Orman Genel Müdürlüğü, orman içi ve bitişğine inşa edilen turistik tesis, konut, fabrika, atölye gibi yapılar ile taş, mermer, maden ocağı, katı atık depolama (Çöp) alanı gibi işletmeleri etkileyecek yangınlar konusunda yeteri donanımına sahip değildir.
- 5- Aynı şekilde orman alanlarında kurulmasına izin verilen her türlü işletme ve tesisin (Atık depolama, maden ocağı, turizm tesisi, HES'ler, elektrik nakil hatları vb.) hem yangın riskini artıracığı hem de yangından daha fazla insanın zarar görmesi sonucunu doğuracağı unutulmamalıdır. Yaz aylarında orman yangınına neden olabilecekleri gerekçesiyle halkın piknik yapmak amacıyla ormanlara girişi yasaklanırken, orman içinde işletmeye açılan ve sayıları giderek artan işletmelerle (Maden ocağı, HES, RES, elektrik iletim hattı, trafo, çöplük

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

THE FORESTERS' ASSOCIATION OF TURKEY

Yeşili görmeyen gözler, renk zevkından mahrumdur.

alanı, vb.) ilgili olarak hemen hiçbir önlem alınmamaktadır. Nitekim Hatay yangını ile ilgili ilk resmî açıklamalar yangının trafo patlaması nedeniyle çıktığı yönündedir. Oysa orman içi ve bitiğindeki, yerleşim yerleri (Köy, turistik tesis, ikinci konut, vb.) öncelikli olmak üzere, tüm yapıların belirli yangın önleyici standartlara uygun olarak inşa edilme ve kullanılma zorunlulukları vardır. Bu yapılardan yararlananların orman yangınlarının önlenmesi, yangın sırasında nelere dikkat etmeleri gerektiği, yangın sonrasında neler yapmaları gerektiği konularında bilgilendirilmiş olmaları gereklidir. Bu yapıların çevrelerinde belirli bir alanın (50 m) yanıcı bitkilerden temizlenmesi, kullanılacak malzemelerin (Çatı kaplaması, boya, kapı pencere doğramaları, pergolalar vb.) yanma riski düşük malzemelerden seçilmesi gibi bir dizi önlemin alınması ve takip edilmesi zorunluluğu vardır. Ancak son yıllarda yaşanan yangınlarda bu konuda hiçbir önlemin alınmamış olduğu görülmektedir. OGM gecikmeden bu konuda orman yangınlarının bu tür yapı ve işletmelere zarar vermemesi ve bu tür yapı ve işletmelerin de orman yangınlarına neden olmaması konularında çalışmalara acilen başlamalıdır. Bu konudaki ilk adım vatandaşların orman yangınları konusunda bilinçlendirilmesi, yangın öncesinde ve esnasında yapılacaklar konusunda eğitilmeleridir. Belediyelerin de imar planlamasından inşaat ruhsatlarına kadar orman yangını riskini mutlaka göz önünde bulundurması gerekmektedir.

- 6- Hatay'daki orman yangınlarının PKK terör örgütünün sabotajıyla çıktığına ilişkin şüpheler değişik kanallardan dile getirilmiştir. Resmi makamlar da bu yöndeki şüphelerden söz etmekle birlikte kesinleşmiş bir açıklama yapmamıştır. Derneğimiz binlerce canlının yaşam ortamı olan ormanlara yönelik her türlü zarar verici eylemin karşısındadır. Bu yangınlar ister terör amacıyla yapılmış, isterse de terör amacı dışında nedenlerle yapılan sabotajlardan kaynaklanıyor olsun, bu tür canice eylemleri şiddetle lanetliyoruz.
- 7- Hatay'da, 2019 yılında, 79 adet yangında 72 hektar orman yanarken, henüz resmi olmayan verilere göre 2020 Eylül ayında 3.500 hektar, hafta sonundaki yangında ise 1.000 hektara yakın orman yandığı meslektaşlarımız tarafından ifade edilmektedir. Yetkililer tarafından bunun nedeninin mutlaka araştırılması ve kamuoyuyla paylaşması gereklidir.
- 8- Ne yazık ki son yıllarda ormancılık mevzuatında yapılan düzenlemelerle orman alanları istisnai durumlar dışında turizm tesislerine ve maden işletmelerine kolaylıkla tahsis edilebilmektedir. Türkiye Ormancılar Derneği, orman yangınları riskini daha da arttıran ormancılık dışı amaçlı kullanıma yönelik bu tür tesis ve işletmelerin "Kamu yararı" adı altında orman ekosistemlerinde bu kadar kolay kurulmasına karşı yıllardır mücadele etmektedir. Daha önce meydana gelmiş bazı orman yangınları ile turizm tesisleri ilişkilendirildiği gibi bu yangınla da kamuoyunda maden işletmelerini ilişkilendiren tartışmalar yaşanmaktadır. Yanan orman alanları, Anayasa'nın 169'uncu ve 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 18. maddesinin koruması altındadır. Bu alanlardaki, bu tür tahsisler hukuki olarak imkânsızdır. Orman yangınlarının, bu tür maden veya turizm tesis ve işletmelerinin önünü açmak için kullanılan bir araç olduğu konusunda kamuoyunda bir izlenim yaratılmasının da doğru olmadığını, bu algının ortadan kaldırılmasına yönelik bilgilendirme çalışmalarının hızla yapılmasını öneriyoruz.
- 9- Tümüyle ortadan kaldırılması mümkün olmayan orman yangınlarıyla mücadelede ya da daha doğru bir ifade ile orman yangınları yönetiminde kamuoyunun desteği son derecede önemlidir. Orman yangınlarıyla birlikte yaşamayı esas alan "Orman yangınlarına uyumlu toplum" oluşturabilme çalışmalarına gecikilmeden başlanması zorunluluğu vardır. Tıpkı

deprem konusunda olduğu gibi orman içi ve bitişiğinde yaşamak durumunda olanlardan başlamak üzere toplumun tüm katmanları orman yangınlarını önleme, orman yangını sırasında nasıl davranılması ve yangın sonrasında nelerin yapılması gerektiği konularında bilgili ve eğitilmiş olmak durumundadırlar.

Bunun hayata geçirilmesi ve kamuoyunda orman yangınları vesilesi ile ormancılık konusunda oluşan olumsuz algının ortadan kaldırılması için, Tarım ve Orman Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğü'nün ormanların toplumsal yararlarını öne çıkaracak hizmetlere ağırlık vermesi, ormanları planlarken ekonomik kazançlardan daha çok ekolojik fonksiyon ve hizmetleri öne çıkarması ve halka doğru bilgileri zamanında verecek sağlıklı iletişime dayanan bir halkla ilişkiler yapısı oluşturması gerekmektedir.

Üzerimize düşen kamusal denetimi yapmaya, orman yangınları dâhil her türlü ormancılık konusunda kamuoyunu bilgilendirmeye devam edeceğimizi, ormanlarımızın korunması ve geliştirilmesi konusunda Orman Genel Müdürlüğü ile kurumsal iş birliğine hazır olduğumuzu **KAMUOYUNA SAYGIYLA DUYURURUZ. 12.10.2020**

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

Tuna Cad. No:5/8 Kızılay ANKARA (www.ormancilardernegi.org)